Gered Gereedschap: al 40 jaar ‘van trash naar treasure’

20-04-2022 07:00

Het gereedschap en de machines die de stichting nodig heeft om de vele projecten ter plaatse uit te voeren, worden ‘gered’ op 450 inzamelplekken verspreid over heel Nederland. Schmidt: “De doe-het-zelfmarkt en bouwmaterialengroothandel zijn daarin belangrijke partners van ons. Zo is Praxis inmiddels al 25 jaar een trouwe partner, een jubileum binnen ons eigen jubileumjaar, waar we ook zeker stil bij zullen staan dit jaar.”

Maar ook de bouwmaterialengroothandel is goed vertegenwoordigd met partners als Jongeneel en Bouwmaat. “We merken bij deze organisaties dat ze graag een goed doel steunen dat aansluit bij hun eigen vakgebied en passie. Vakmensen in Afrika het gereedschap bieden om armoede achter zich te laten. Dat is wat wij met onze projecten doen, mede dankzij de gereedschappen en machines die we via onze inzamelpartners binnenkrijgen.”

Tweede leven

Vanuit de inzamelpunten komen de gereedschappen bij één van de 26 werkplaatsen van Gered Gereedschap. Daar worden ze door vrijwilligers beoordeeld. “We krijgen jaarlijks tussen de 300.000 en 400.000 stuks gereedschap binnen. Daarvan is gemiddeld één op de drie geschikt voor een tweede leven, al dan niet na een kleine reparatie. Dat betekent dat we ieder jaar zo’n honderdduizend stuks gereedschap naar Afrika kunnen verschepen”, zegt Schmidt.

Met dat gereedschap en de ingezamelde machines kan Gered Gereedschap tussen de zestig en tachtig projecten per jaar uitvoeren. “Zo hebben we sinds de start 2,2 miljoen stuks gereedschap een tweede leven kunnen geven en daarmee 75.000 leer-/werkplekken kunnen creëren. Een resultaat waar we trots op zijn.”

Lokaal technisch opleiden

Hoewel belangrijk is het geredde gereedschap niet het enige doel van de stichting. “Het gereedschap is een middel waarmee de deelnemers aan de projecten in Afrika de armoede achter zich kunnen laten, maar daarvoor hebben ze ook een goede technische vakopleiding nodig. Daarom helpen wij bijvoorbeeld ook lokale partners bij het opleiden van goede vakdocenten en instructeurs zodat ze beschikken over de juiste technische en didactische vaardigheden om goed les te kunnen geven.”

Daarbij wordt ook gekeken naar het curriculum en de aansluiting op de lokale arbeidsmarkt. “Bovendien kennen we studiebeurzen toe aan kansarme jongeren om ook hen in staat te stellen een vakopleiding te volgen en zo aan een eigen toekomst als timmerman, elektricien, loodgieter, schoenmaker of kleermaker te werken.”

“Vakmensen in Afrika het gereedschap bieden om armoede achter zich te laten. Dat is wat wij met onze projecten doen.”

Goede start

Na die technische vakopleiding zorgt Gered Gereedschap ook voor een goede start als ondernemer. “Bijvoorbeeld met een gratis startset met gereedschap zodat de deelnemer concreet aan het werk kan. Of met het aanbieden van een microkrediet om te investeren in eigen materiaal.”

Om startende ondernemers en vaklieden verder te helpen richt Gered Gereedschap ook verhuurwerkplaatsen in. Schmidt: “Niet alleen kunnen ze daar machines en gereedschappen tegen een lage prijs huren, we bieden ze daarmee ook direct een fysieke werkplaats. Daar kunnen lokaal vervolgens ook samenwerkingen ontstaan. Zo willen we ook het ondernemerschap stimuleren.”

Van hamer tot naaimachine

Voor de vele projecten zamelt Gered Gereedschap een brede variëteit aan gereedschappen en machines in. “Handgereedschappen als hamers en tangen en ook elektrisch handgereedschap. Wel met stekker en van een goede kwaliteit. Er moet nog wel jaren mee gewerkt kunnen worden. Bij accugereedschap is vaak de accu van slechte kwaliteit. Bovendien zijn er veel verschillende types accu’s met bijbehorende opladers in omloop. Daarom richten we ons alleen op gesnoerd elektrisch gereedschap.”

Maar ook naaimachines, borduur- en lockmachines en machines om timmermans- en metaalwerkplaatsen in te richten staan op de wensenlijst van Gered Gereedschap. “Voor deze laatste groep geldt echter dat we deze machines alleen innemen als er concrete vraag naar is voor een project en ze rechtstreeks naar Afrika verscheept kunnen worden. Machines voor de werkplaatsinrichting zijn vaak zo groot dat we daar niet zomaar opslagruimte voor hebben.”

Geen reclame nodig

In Afrika werkt Gered Gereedschap samen met verschillende partners. “Scholen, kerken, NGO’s, trainingscentra, ze weten ons inmiddels goed te vinden”, zegt Schmidt. “We maken dan ook geen reclame in de landen waar we actief zijn. De gerealiseerde projecten zorgen voor onze bekendheid.”

Jaarlijks krijgt de stichting zo'n 500 aanvragen binnen. Daarbij gaat het altijd om het versterken van vakopleidingen en stimuleren van ondernemerschap. "Die aanvragen worden in Amsterdam op het landelijk bureau beoordeeld door een vaste groep vrijwilligers. Op basis van de toewijzing van die aanvragen kunnen wij de gereedschappen, machines en eventuele trainers verzamelen en naar Afrika brengen."

Financiële steun en kennis

Behalve gereedschappen en machines werft Gered Gereedschap ook kennis en fondsen. "We worden financieel gesteund door particulieren en bedrijven. Met kleine en grote bedragen, soms na een oproep van ons voor bepaalde machines of gereedschappen. Dan ontvangen we een donatie met de opmerking dat we daarvoor nieuwe machines kunnen aanschaffen, zoals recent gebeurde toen we veertig lasapparaten zochten. Gaaf om te zien hoe de betreffende bedrijven en andere geldschieters dan kunnen reageren en helpen."

De donaties worden ook gebruikt voor het verstrekken van microkredieten en investeringen in projecten in Afrika. "Die directe betrokkenheid zorgt voor veel enthousiasme en energie. Daarom laten we ook altijd graag zien wat we met de gereedschappen, machines, kennis en andere ondersteuning bereiken, want dat succes brengt energie en is de beste manier om te tonen dat we armoede met vakmanschap kunnen bestrijden."

Focus op Afrika

Nadat Gered Gereedschap in het verleden met projecten in Azië, Latijns-Amerika en Afrika actief was, richt de stichting zich nu volledig op Afrika. "Belangrijkste reden daarvoor is dat het economisch gezien in Azië en Latijns-Amerika veel beter is geworden en daarmee de behoefte minder groot werd. Door ons volledig op enkele Afrikaanse landen te richten kunnen we ons daar echt focussen op de lokale en regionale markten. Die kennis zorgt ervoor dat we nog beter kunnen helpen en van nog meer waarde kunnen zijn", zegt Peter Schmidt.

"Mes snijdt aan twee kanten"

Volgens projectmanager Peter Schmidt snijdt het mes van Gered Gereedschap niet alleen aan Afrikaanse zijde. "Hier in Nederland werken we in enkele werkplaatsen samen met GGZ-instellingen en Reclassering Nederland en bieden we vormen van dagbesteding aan. Daarnaast zorgen we met onze inzamelpartners voor een tweede leven voor een deel van de gereedschappen en machines die geproduceerd en verkocht worden. Zo dragen onze partners ook bij aan het verantwoord en duurzaam hergebruik van materialen."

Redactie